

dom ikke kan indbringe det, der skal til for at betale Renter og Skatter m. m., vil Prioriteten kunne gaa tabt. Derfor kan man efter mit Skøn ikke sige: naar vi kan anbringe Obligationerne, kunde vi ogsaa skaffe Prioriteter ad anden Vej. For mig har det i øvrigt været et af de vanskeligste Momenter i Virkningerne af Statsboligfondsloven, at det danske Marked blev overfyldt, kan man godt sige, med Obligationer, Kredittforenings-, Hypotekforenings- og Statsboligfundsobligationer. Det er givet, at med den Opsparingsevne, den ringe Opsparingsevne, der er og har været til Stede, vil det i høj Grad anstrenge Markedet, at der kommer en saadan ny Obligationsmasse til; der er anbragt ca. 60 Millioner Obligationer af denne Art i Løbet af faa Aar, og med det, der allerede er bevilget, vil der komme ca. 40 Millioner til, foruden hvad der vil komme efter det forelagte Lovforslag, og dette maa naturnødvendigt medføre, at Kursen paa disse Papirer, ikke alene Statsboligfondspapirerne, men samtlige Kredittforeningspapirer, vil falde. Og det store Kurstab, der har været, har jo bidraget i allerhøjeste Grad til, at Byggeriet er blevet saa dyrt i de Aar, der er gaaet under Statsboligfundsloven. Der er nu peget paa den Udvej eventuelt samlet i Udlandet at anbringe en større Post af Statsboligfondens Obligationer for derigennem at opnaa en bedre Kurs til Gavn for dem, der skal have Boligfundslovene, og til Gavn ogsaa for de øvrige Kredittforeningspapirer, som derefter forhaabentlig ikke alene vil kunne holde den Kurs, de har, men eventuelt ogsaa stige noget. Om dette kan lade sig gøre, vil jo Tiden vise; det kan man ikke sige i Øjeblikket.

Det ærede Medlem Hr. Elgaard omtalte ligeledes Beskæftigelsesgraden i det københavnske Byggeri. Vi har netop i Finansudvalget — jeg saa det i Dag til Morgen — faaet nogle Oplysninger om dette Forhold, og uden at gaa i Detailler kan jeg kun sige, at de tre Grupper, Murere, Tømrere og Murarbejdsmænd, i det store taget hver havde ca. 600 ledige, hvad der er noget nær dobbelt saa meget som i Fjor ved samme Tid. Dette behøver selvfølgelig ikke at betyde, at der i Øjeblikket er en ekstraordinær stor Arbejdsløshed i Byggefagene, men det viser dog i hvert Fald, at Forholdene langt fra er tilfredsstillende, og jeg maa ganske bestemt modsige det ærede Medlem Hr. Elgaard, naar han siger, at der ikke vil opstaa en vanskelig Situation, hvis vi ikke inden den 1. April faar vedtaget en ny Lov, hvorved det ærede Medlem antagelig sigter

til, at der jo er Byggearbejder i Gang, hvorved der vil være Mandskab beskæftiget, og der vil ogsaa blive Lejligheder nok foreløbig, saaledes at der ikke vil ske noget særligt. Jo, det vil der. Forholdet vil uvægerligt blive dette, at de Andragender om Statsboligfundsloven, som ligger i Ministeriet og er behandlet færdige, maa afslaaes, og deraf vil følge, at nye Byggearbejder ikke kan blive sat i Gang. Der vil derfor successive — ikke paa en Gang, det har det ærede Medlem maaske Ret i, men successive — blive et større Antal Mennesker arbejdsløse, og vi har saa sandt nok af dem i Forvejen; jeg synes ikke, det vilde være formaalstjenligt at gaa til noget, hvorved man yderligere forværrede Forholdet.

Det er rigtigt, som det ærede Medlem Hr. Elgaard udtalte, at Banker og Sparekasser, som Ministeren ogsaa, saa vidt jeg husker, meddeler i Bemærkningerne, paa Forespørgsel har erklæret, at de ikke vil kunne gaa med til at yde Støtte til Boligbyggeriet til Afløsning af Statsboligfonden. Men ærlig talt, det behøvede man ikke at spørge om, det kunde man vide paa Forhaand, at noget saadant ikke vilde ske. Vore Banker og Sparekasser har aldrig nogen Sinde paa Forhaand paataget sig at anbringe, om jeg saa maa sige, faste 3die Prioriteter i Ejendomme. Naar Bygherren var en af Banken eller Sparekassen som solid anset Mand, har han kunnet faa Byggelaan under Opførelsen af Ejendommen, men at en Bank eller Sparekasse anbringer Penge i faste 3die Prioriteter, vil være og har været saa sjældent, at man kan sige, Undtagelsen bekræfter Regelen, det kunde man vide paa Forhaand, hvad Svar man i den Henseende vilde faa fra Banker og Sparekasser. Det, man bør stille henimod, og det, der fra vort Partis Side er absolut Enstemmighed om at stille henimod, er at faa den, om jeg maa bruge det Udtryk, gammeldags Form for Byggeri i Gang igen, den nemlig, at en eller flere Haandværksmestre slog sig sammen og byggede een Opgang eller flere Opgange Lejligheder af en Type, som var formaalstjenlig for Udlejning, idet de benyttede sig af den Kredit, de kunde skaffe sig i Kraft af den Anseelse, de havde som solide Folk. Det vilde ikke blive Ejendomme af den Størrelse, som de sidste 5—6 Aar har kunnet opvise, hvor der aldrig er Tale om 1 eller 2 Opgange, men hvor det som Regel har været Karreer med 10—20 Opgange; en saadan Byggemaade vil nok falde bort, naar Byggeriet kommer til at foregaa under den gode gammeldags Form. Det, man skulde tilsigte, maatte være, at Haand-